

Brusel 25. května 2018
(OR. en)

9356/18

LIMITE

ECOFIN 492
SOC 310
BUDGET 18
STATIS 35

VÝSLEDEK JEDNÁNÍ

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Delegace
Č. předchozího dokumentu:	8804/18
Předmět:	ZÁVĚRY RADY o udržitelnosti veřejných financí s ohledem na stárnutí obyvatelstva

Delegace naleznou v příloze ZÁVĚRY RADY o udržitelnosti veřejných financí s ohledem na stárnutí obyvatelstva ve znění přijatém Radou na jejím 3619. zasedání konaném dne 25. května 2018.

ZÁVĚRY RADY O UDRŽITELNOSTI
VEŘEJNÝCH FINANČÍ S OHLEDEM NA STÁRNUTÍ OBYVATELSTVA

Rada pro hospodářské a finanční věci (ECOFIN):

1. ZDŮRAZŇUJE, že stárnutí obyvatelstva představuje významnou výzvu pro dlouhodobou udržitelnost veřejných financí, která byla dále umocněna podstatným zvýšením veřejného dluhu po hospodářské a finanční krizi. Přestože úroveň dluhu v EU začala v poslední době vykazovat klesající trend, je nadále vysoká a očekává se, že ještě po nějakou dobu zůstane vyšší než před krizí. V tomto kontextu je obzvláště důležité zajistit dlouhodobou udržitelnost veřejných financí. POTVRZUJE, že v zájmu posílení udržitelnosti veřejných financí je zapotřebí vhodná fiskální konsolidace podporující růst v souladu s Paktem o stabilitě a růstu a další provádění strukturálních reforem podporujících potenciální růst.
2. POTVRZUJE Zprávu o stárnutí obyvatelstva 2018: hospodářské a rozpočtové projekce pro členské státy EU (2016–2070), kterou na základě společně dohodnutých metodik a předpokladů vypracovaly Výbor pro hospodářskou politiku (Pracovní skupina pro stárnutí populace) a útvary Komise (GŘ pro hospodářské a finanční záležitosti). Stejně jako v předchozích letech se i prognózy obsažené v letošní zprávě o stárnutí obyvatelstva týkají veřejných výdajů souvisejících se stárnutím obyvatelstva (důchodů, zdravotní péče, dlouhodobé péče a vzdělávání) a výdajů na dávky v nezaměstnanosti.
3. VYZDVIHUJE hlavní zjištění zprávy o stárnutí obyvatelstva 2018:
 - Růst bude v dlouhodobém horizontu zpomalován očekávaným poklesem počtu obyvatel v produktivním věku a jediným motorem růstu bude produktivita práce. Průměrná roční míra růstu HDP v EU jako celku by měla podle prognóz zůstat v dlouhodobém horizontu víceméně stabilní. Současně však existují značné rozdíly v růstovém potenciálu napříč členskými státy. Za celé období 2016–2070 by v základním scénáři, který předpokládá značně vyšší růst celkové produktivity výrobních faktorů (TFP), měla průměrná roční míra růstu HDP v EU dosahovat 1,4 %. Podle alternativního, méně optimistického scénáře s nižším růstem TFP by odhadovaná průměrná roční míra růstu HDP v EU činila 1,1 %.

- Celkové veřejné výdaje související se stárnutím obyvatelstva vzrostou v EU mezi lety 2016 a 2070 podle prognóz o 1,7 procentního bodu HDP a v roce 2070 dosáhnou 26,6 %, přičemž budou velké rozdíly mezi jednotlivými zeměmi. Podle scénáře s méně příznivým makroekonomickým předpokladem (s nižším růstem TFP) by tyto výdaje mezi roky 2016 a 2070 vzrostly o 2,2 procentního bodu a v roce 2070 by dosáhly 27,1 % HDP.
- Veřejné výdaje na důchody by měly podle prognóz v období do roku 2040 vzrůst o 0,8 procentního bodu HDP a následně se do roku 2070 vrátit na úroveň mírně nižší, než byl jejich výchozí bod (11 % HDP za EU). V případě méně příznivých demografických nebo makroekonomických předpokladů by však předpokládané výdaje na důchody byly vyšší. Například podle scénáře s nižším růstem TFP se zvýšení do roku 2040 odhaduje na 1,1 procentního bodu HDP, přičemž v roce 2070 by výdaje na důchod dosahovaly 11,4 % HDP. A opět jsou patrné výrazné rozdíly mezi jednotlivými členskými státy, jež závisejí na tom, jaký rozsah a časový průběh bude stárnutí obyvatelstva mít, na vyhlídkách růstu HDP, specifických rysech důchodového systému konkrétního členského státu, a především na pokroku v oblasti strukturálních reforem.
- Veřejné výdaje na zdravotní a dlouhodobou péči v EU by se podle prognóz v rámci základního scénáře měly mezi zvýšit o 2 procentní body HDP až na 10,4 % v roce 2070, což je především odrazem demografického vývoje. Zohlední-li se možný budoucí vývoj nákladových položek v oblasti zdravotní a dlouhodobé péče, které nesouvisí s demografií, činil by nárůst výdajů souvisejících s péčí mezi lety 2016 a 2070 podle prognóz 4 procentní body HDP.

4. ZNOVU POTVRZUJE, že ačkoli vítá nedávné reformy, které se v mnoha členských státech uskutečnily, ke zvládnutí výzev, na něž prognózy výdajů souvisejících se stárnutím obyvatelstva poukázaly, bude zapotřebí, aby členské státy přijaly další politická opatření k vyřešení specifických problémů každé země. VYZÝVÁ členské státy, aby provedly doporučení v souvislosti s udržitelností veřejných financí vydaná v rámci evropského semestru a uplatňovaly trojrozměrnou strategii pro řešení hospodářských a rozpočtových důsledků stárnutí obyvatelstva tím, že budou snižovat veřejný dluh, zvyšovat zaměstnanost a produktivitu a provedou reformu důchodových systémů a systémů zdravotní a dlouhodobé péče.

5. V této souvislosti VÍTÁ, že ve většině zemí měly nedávno provedené důchodové reformy pozitivní dopad, neboť omezily dynamiku veřejných výdajů a přispěly ke zvýšení průměrného věku odchodu z trhu práce. KONSTATUJE, že rozsah reforem v několika zemích však stále nepostačuje k omezení nárůstu veřejných výdajů, a je znepokojena skutečností, že v některých případech byly dříve provedené reformy zrušeny. ZDŮRAZŇUJE, že členské státy budou stále muset v různé míře podniknout další kroky za účelem zvýšení skutečného věku odchodu do důchodu, a to mimo jiné tím, že zabrání předčasnému opouštění trhu práce, budou podporovat aktivní stárnutí, posílí pobídky pro setrvání na trhu práce a posílí prvky udržitelnosti v důchodovém systému, například vytvořením vazby mezi věkem pro odchod do důchodu nebo důchodovými dávkami a střední délkou života. Je třeba se vyhnout opatřením, jež by ve svém důsledku zvrátila již uskutečněné reformy na posílení udržitelnosti. KONSTATUJE, že je důležité zaujmout ucelený pohled na finanční udržitelnost důchodových systémů i jejich přiměřenost. Zprávu o stárnutí obyvatelstva 2018 v tomto ohledu doplňuje zpráva o přiměřenosti důchodů 2018.
6. Připomíná své závěry z 8. listopadu 2016 a ZNOVU POTVRZUJE, že je obzvláště důležité dosáhnout dvojího cíle spočívajícího v zajištění fiskální udržitelnosti a přístupu ke kvalitním službám zdravotní a dlouhodobé péče pro všechny, a to zlepšením účinnosti a efektivnosti systémů zdravotní a dlouhodobé péče.
7. VYZÝVÁ Komisi, aby tato zjištění týkající se problematiky stárnutí zohlednila při provádění analýz a dohledu v rámci evropského semestru a aby jejich důsledky vzala v úvahu ve všech relevantních oblastech koordinace hospodářských politik v EU.
8. VYZÝVÁ Komisi, aby do konce roku 2018 provedla pravidelné hloubkové hodnocení udržitelnosti veřejných financí a využila při něm tento soubor komplexních a srovnatelných aktualizovaných projekcí. Na základě daného hodnocení by pak měl Výbor pro hospodářskou politiku předložit zprávu Radě.

9. VÍTÁ pokračující práci Eurostatu na zdokonalování správy v oblasti demografických prognóz, včetně výměny zkušeností, postupů a návrhů na zlepšení s národními statistickými úřady a podávání zpráv Výboru pro hospodářskou politiku za účelem zdokonalení kvality a spolehlivosti demografických prognóz, a to při plném respektování nezávislosti Eurostatu a národních statistických úřadů. VYZÝVÁ Výbor pro hospodářskou politiku a Komisi, aby do podzimu 2021 aktualizovaly svou analýzu hospodářských a rozpočtových dopadů stárnutí obyvatelstva na základě nových demografických prognóz, které vypracuje Eurostat.
-